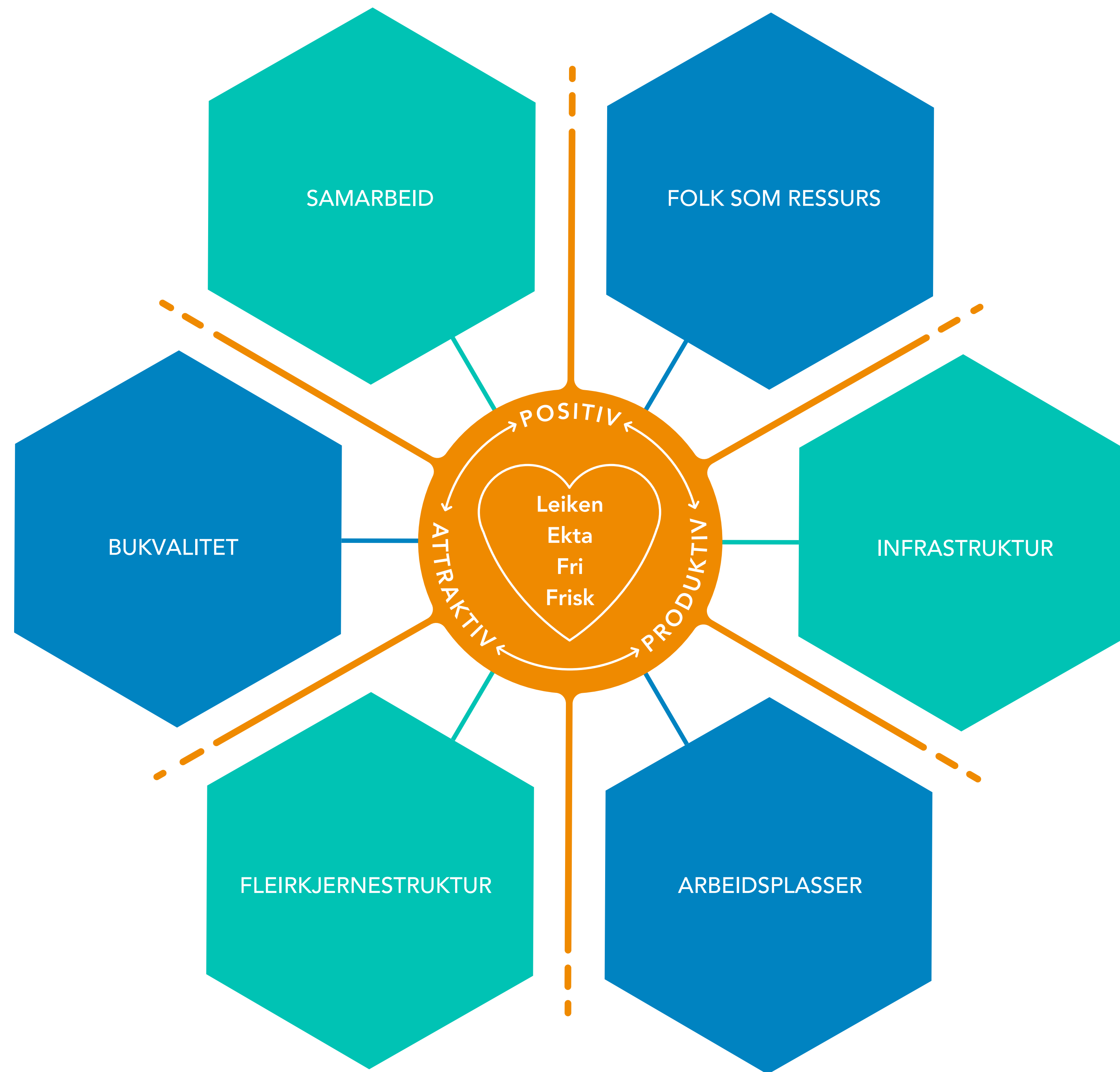
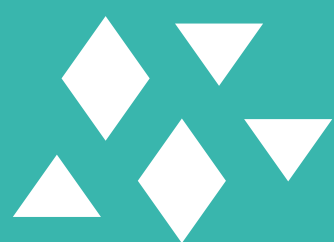

— DET ER —
FOLKA
— SOM TELLER —

 HALLINGDAL

4. STRATEGI, MÅL OG INNSATSOMRÅDE

1. Livskvalitet

Ein kan stille spørsmålet, kva er det som er grunnleggjande føresetnadar for ei positiv utvikling av Hallingdal. Svaret kan vera:

- Positiv befolkningsutvikling, sunn demografi
- Lønsame arbeidsplassar
- Kompetent arbeidskraft

Brutto nasjonalprodukt og andre økonomiske indikatorar gir viktig informasjon, men kan det setjast likskapsteikn mellom høg materiell velstand og eit godt liv?

Vekst blir ofte målt med økonomiske statistikkar, der fokus er meire på økonomi enn på menneske. Verdien av utdanning, helse, tryggleik og gode relasjonar til andre kan t.d. ikkje lesast utifrå BNP, men har svært mykje å seie for livskvaliteten. I høve til befolkninga samla vert dette ofte uttrykt gjennom omgrepet folkehelse.

Høg livskvalitet har stor verdi i seg sjølv – både for den einskilde person og for samfunnet.

Men livskvalitet har også samfunnsverdi som kjelde til vekst. Det er menneske sin kunnskap, engasjement og overskot som er med på å skapa vekst og utvikling i samfunnet, som heilskap og i den einskilde verksemd.

Vekst handlar grunnleggjande om eit ynskje om å skapa betre liv for innbyggjarane.

Ut frå ei slik tilnærming skal det leggjast vekt på livskvalitet (eit godt liv), som ein del av Strategisk plan for Hallingdal. Våre verdiar; leiken, ekta, fri og frisk kan uttrykkje dette.

FOLK SOM RESSURS		Framdrift	Ansvar	Kostnad pr. år	Merknad	Pri.
Livskvalitet						
1	<u>Leva i Hallingdal, det er folka som teller</u> «Leva i Hallingdal» skal gjennom ein interkommunal satsing synleggjera kva gevinstar som kan oppnåast for regionen ved å vektlegge trivsel og livskvalitet for innbyggjarar og besøkande. Overordna mål og arbeidsoppgåver i eit hovudprosjekt: - Det skal i samarbeid med nasjonale institusjonar gjennomførast ei befolkningsundersøking og lagast ein plan for regelmessig monitorering av trivsel og livskvalitet i Hallingdal. - Det skal i regi av Regionrådet etablerast ein base som både kan drive utviklingsarbeid på området og som kan samordne dei ressursar som har arbeidsoppgåver med betydning for trivsel og livskvalitet i regionen. - Gjennom dette arbeidet skal Hallingdal styrke sitt omdømme som ein region som set folk fyrst (fyrste i Norge med bevisst haldning og plan til livskvalitet)	2018	RR	Ikkje avklart	Møte med Helsedirektoratet og Folkehelseinstituttet 18.1.2018	1

BRP+

LIVSKVALITET HÄR OCH NU

Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet	Bostad
Trygghet och säkerhet	Balans arbete – fritid
Miljö	Hälsa
Tillgänglighet till tjänster	Utbildning och kompetens
Inkomst och förmögenhet	Sociala relationer
Arbete och löner	Subjektivt välbefinnande

HÅLLBARHET ÖVER TID

Naturkapital
 Ekonomiskt kapital
 Humankapital
 Socialt kapital

BRP

Personal wellbeing

Autonomy
 Happiness
 Life satisfaction
 Worthwhile
 Anxiety

Economy

Unemployment
 Job quality
 Material deprivation

Education and childhood

Child learning
 Adult learning
 Children's wellbeing

Equality

WB inequality

Health

Health behaviour
 Overall health
 Mental health

Place

Green space
 Housing
 Democracy
 Local environment
 Crime & security
 Culture

Social relationships

Close support
 Generalised trust
 Personal relationships
 Community cohesion
 Volunteering

QUALITY OF LIFE

eurostat

QUALITY
 OF LIFE

Find out more
 about the
 well-being
 of Europeans

Choose a country

SYDDANSKERNES

LIV

KONTUR | Det siger borgerne om livet
i Region Syddanmark

2018 ...

det.gode.liv.regionssyddanmark.dk

KOLDING KOMMUNE

Region
Syddanmark

DET SIGER BORGERNE

Det gode liv

Politik handler om mennesker og deres levevilkår. Deres beskæftigelse, uddannelse og økonomiske muligheder. Deres sundhed, transport og fritid. Deres oplevelser af kultur, natur og muligheder i livet. Kort sagt Det Gode Liv.

Vækst og udvikling i en kommune handler også om mennesker. Virksomhederne har brug for kvalificeret arbejdskraft i form af medarbejdere med de rette kompetencer, og for den enkelte borger er beskæftigelse centralt for et godt liv. Derfor skal Syddanmarks menneskelige ressourcer udvikles og bringes i spil på arbejdsmarkedet, i foreningslivet og i familien. Region og kommuner skal tilbyde gode levevilkår for borgere og virksomheder. Det kræver attraktive byer og landområder, gode transportmuligheder, fritidstilbud, uddannelser og boliger.

Hvordan går det så med levevilkårene? Ja, vi kan lære meget om vores medborgere ved at følge dem i statistikkerne - hvad er deres alder, køn, indkomst, uddannelsesniveau og beskæftigelsesstatus. Det giver os vigtig viden om, hvordan samfundet udvikler sig, og hvor politiske tiltag er nødvendige.

Men disse statistikker fortæller ikke hele historien om, hvem vi er, og hvordan vi lever. Mennesker går på arbejde, har familie og er aktive i deres fritid. De har hver deres

historie, ønsker og problemer. Hvis politiske indsatser skal ramme plet og få den største virkning, så må politik også tage udgangspunkt i det liv, der leves.

Det er baggrunden for, at de 22 kommuner og Region Syddanmark er partner med TrygFonden og Danmarks Statistik i en stor måling af syddanskernes livskvalitet. Med undersøgelsen kommer vi tættere på syddanskerne og deres liv, og det giver viden om, hvem det er, der bor i kommunen: Hvad bekymrer borgerne sig om, hvordan oplever de deres hverdag, hvor halter det med det gode liv, og hvor er der nogle ressourcer, der kan trækkes på?

Undersøgelsen er en del af arbejdet med at skabe gode levevilkår for den enkelte. Men det handler også om at skabe udviklingsvilkår for regionen. For mennesker lever ikke kun deres eget liv, men indgår også i relationer på deres arbejdsplads, i deres skole, i fritidslivet og i lokalsamfundene.

Det Gode Liv er også økonomi, men ikke kun økonomi. Det er også de 1,2 mio. syddanskere, der med deres ressourcer, kompetencer og engagement skal bringe Syddanmark fremad.

Stephanie Lose

Regionrådsformand, Region Syddanmark

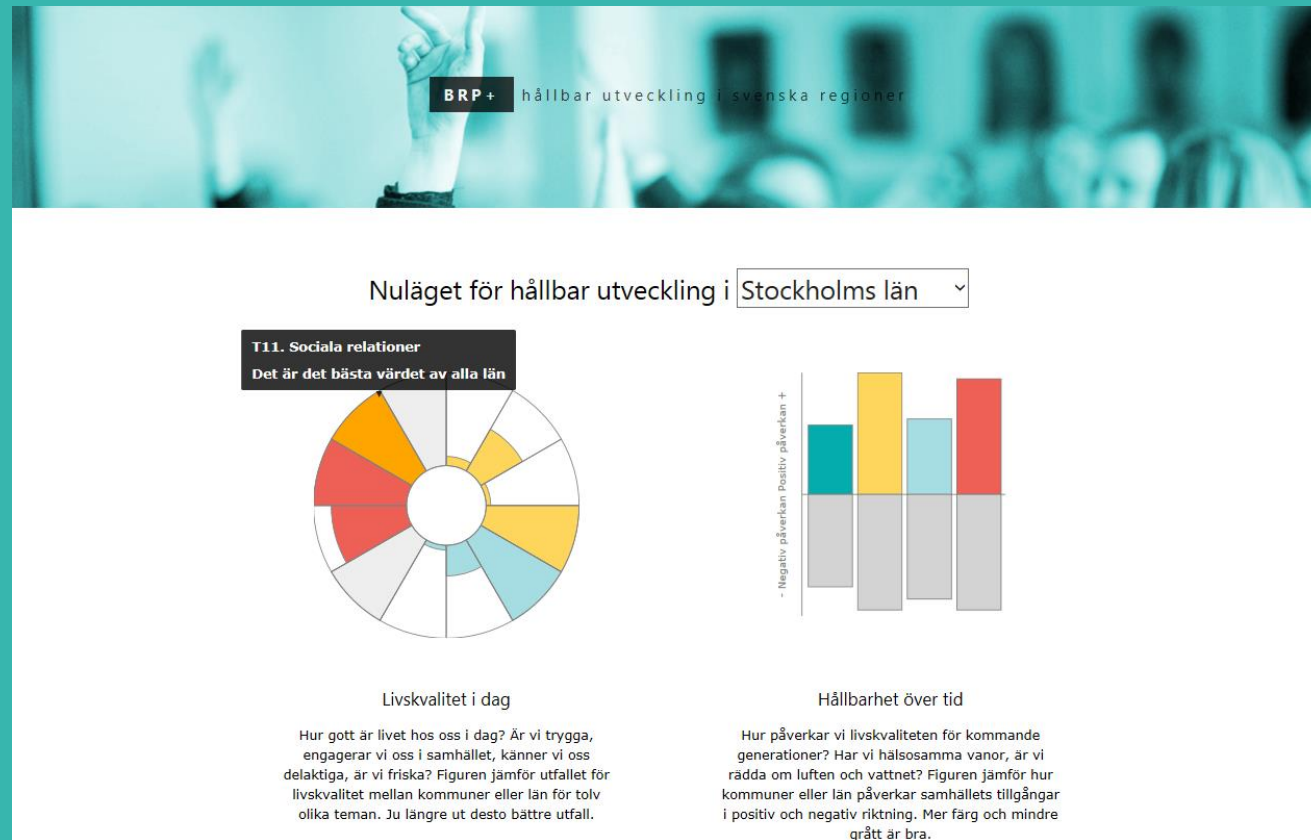
Jørn Pedersen

Borgmester, Kolding Kommune

Hållbar utveckling i svenska regioner?

Rapport 0251

Program

10:30–11:00

Registrering – rundstykker og kaffe/te

11:00–11:10

Velkommen og innledning

v/helsedirektør Bjørn Guldvog

11:10–11:20

Innledning

v/direktør ved Folkehelseinstituttet, Camilla Stoltenberg

11:20–11:30

Kommentar fra eldre- og folkehelseminister Åse Michaelsen

11:30–12:00

Hvordan bør livskvalitet måles?

Anbefalinger fra forskerne bak rapporten

12:00–12:20

Pause – frukt og kaffe/te

12:20–12:50

**How can evidence on wellbeing inform policy? Following the
'What Works' approach in the UK**

v/Deborah Hardoon, What works for Wellbeing Center, UK

12:50–13:05

Hvorfor Hallingdal vil måle livskvalitet?

Regionrådet Hallingdal v/Knut Arne Gurigard

13:05–13:15

Hva kan være nytten av bedre mål på livskvalitet i Norge?

v/statssekretær Cecilie Brein-Karlsen, Finansdepartementet

HALLINGDAL

Kvifor vil Hallingdal måle livskvalitet?

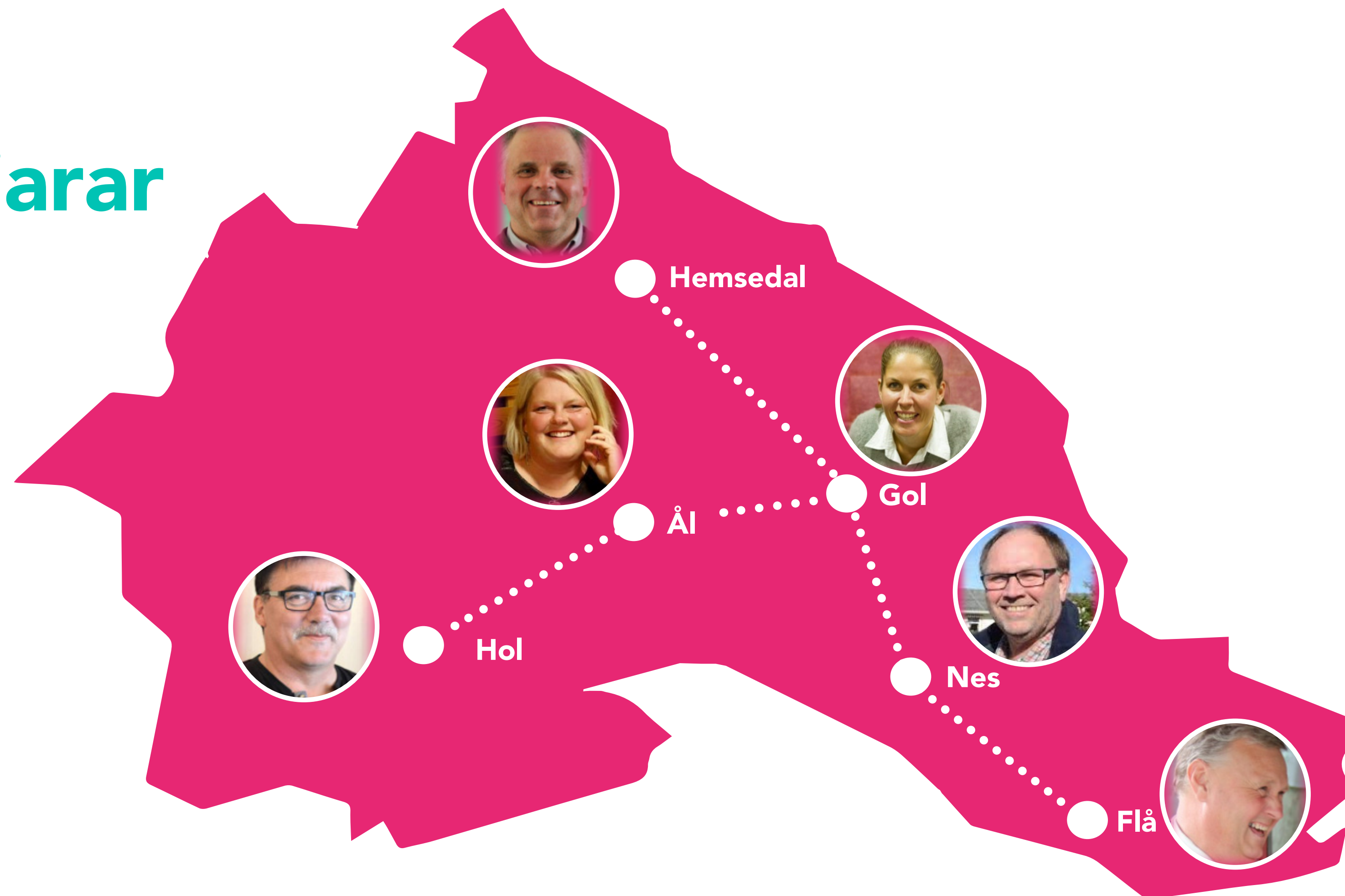
- Litt om Hallingdal
- Kva er livskvalitet
- Kvifor måle livskvalitet
- Kva har Hallingdal gjort
- Kva skjer vidare

Knut Arne Gurigard
Dagleg leiar
Regionrådet for Hallingdal

HALLINGDAL

20 700
innbyggjarar

HALLINGDAL

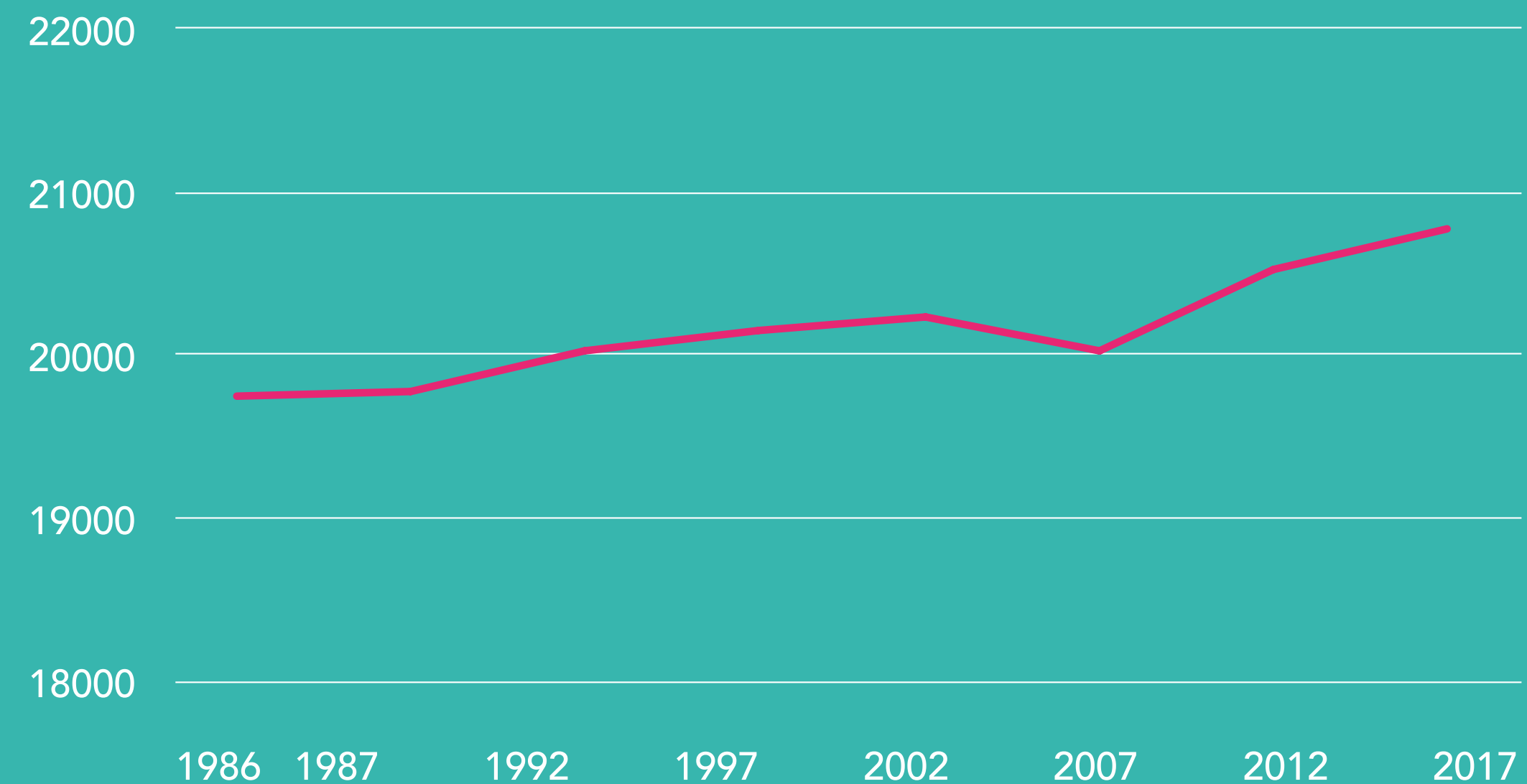
Hallingdal, ein region i vekst - Norges største reiselivsregion

Hallingdal er Norges største reiselivsregion
med 5 – 6 mill. gjestedøgn pr. år

(16.000 ekstra innbyggjarar).

Folketalsutvikling i Hallingdal

HALLINGDAL

Hallingdal, ein region som samarbeidar

Eks. Hallingdal sjukestugu, nærsjukehuset i Hallingdal

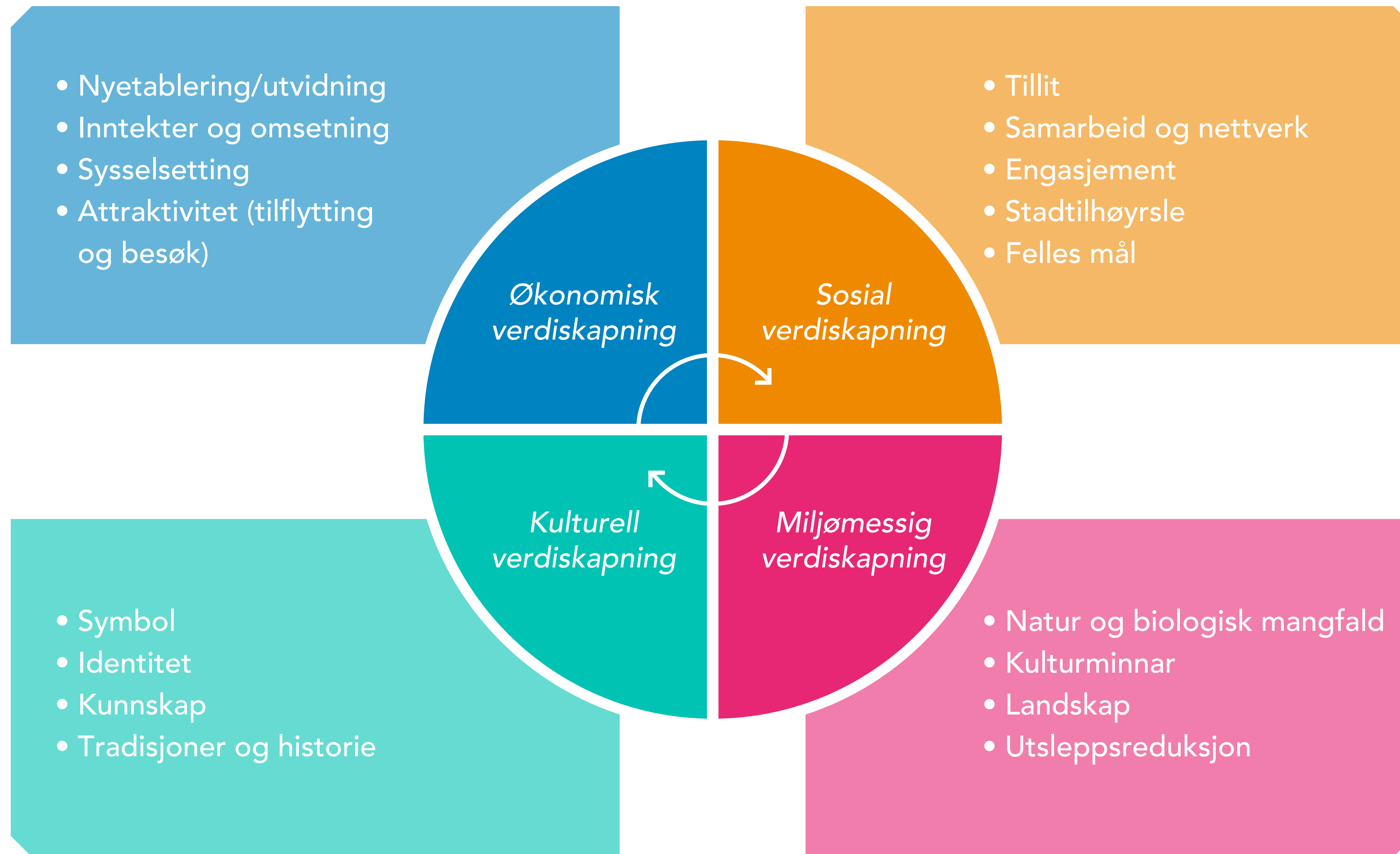
- Somatisk døgnavdeling
 - 10 sjukehussenger
 - 10 interkommunale
- Somatisk dagbehandling
 - dialyse 1100 beh, 6 mask.
 - lindrande beh./onkologi
- Somatisk poliklinikk, 5000 kons.
 - 14 fagområde
- Røntgenavdeling (5000 beh)
- CT: 1000 beh.
- Blodtappestasjon
- Psykiatrisk poliklinikk og dagbehandling
- Luftambulansebase
- Bakkeambulanse

*Sentraliser det du må,
desentraliser det du kan.*

HALLINGDAL

Regional utvikling

Robert Kennedy, 1968

«Brutto nasjonalprodukt inkluderer luftforurensning, sigarettreklame..... Det tar ikke med våre barns helse, kvaliteten på deres utdanning eller deres glede over lek, (...) det måler ikke vår kunnskap, vår læring eller vår omtanke for andre. (...) Det måler med andre ord alt, bortsett fra det som gjør livet verdt å leve.»

Livskvalitet

Den opplevde kjensla av å leva eit godt liv

- som kan målast ved kor tilfreds du er,
graden av livsglede og oppleving av meining.

- Objektiv livskvalitet
- Subjektiv livskvalitet
 - Fornøgd
 - Positive følelsar, glede, lykke
 - Meiningsfullt, tilhøyrigheit
 - Handlefridom

HALLINGDAL

Livskvalitet, tre dimensjoner

Grunnlaget for eit godt liv

HALLINGDAL

Livskvalitet, tre dimensjoner

Grunnlaget for eit godt liv

Ein vekstskapar

HALLINGDAL

Livskvalitet, tre dimensjoner

Grunnlaget for eit godt liv

Ein vekstskapar

Omdøme -
rekruttering og besøkande

HALLINGDAL

Måling av livskvalitet

- Alle kommunar og regionar har ambisjonar for si utvikling. Det er mål for økonomi, miljø og levekår. Men me har ikkje noko verktøy for måling av livskvalitet.
- Hallingdal vil vera ein pilot for å utvikle eit system for ei breiare måling av regional utvikling.
- Målingane kan m.a. nyttast som politisk verktøy for utvikling, på ein betre måte enn dagens målingar. Effekt av tiltak vil over tid kunne målast.

«Stortinget ber regjeringen vurdere hvordan man kan utvide eksisterende nasjonale undersøkelser om livskvalitet, herunder hvordan man kan legge til rette for nødvendig støtte til fylkeskommunale/kommunale undersøkelser....»

4

Mandag 12. februar 2018 **Aftenposten**

NYHETER LIVSKVALITET

Et flertall på Stortinget ønsker å vite hvilke grupper som får det bedre og verre og få systematisk informasjon om livskvalitet.

Hvert annet år bør det legges frem en rapport om nordmenns livskvalitet. Det foreslår et stortingsflertall med MDG i spissen.

Hvordan har du det? Det vil flertallet på Stortinget vite.

Etterlyser oppfølging av rapport
Debatten om å måle lykke eller livskvalitet er ikke ny. KrF gikk allerede i 2009 inn for at det burde utarbeides en årlig indeks for livskvalitet, og KrF og MDG har tidligere fremmet et felles forslag om samme tema - uten å få flertall. Behovet for måling av livskvalitet ble i mars 2015 omtalt i en stortingsmelding om folkehelse og i Regjeringens strategi for psykisk

alt i en positiv eller negativ retning? Hvilke grupper i samfunnet får det bedre og hvilke sakker akkurat, hvem lider mest og hvem trives best?

livskvalitet. Og Storbritannia og Tyskland har hatt omfattende prosesser om hva som bør måles, og med utgangspunkt i det utgitt rapporter om den nasjonale livskvaliteten.

- Dere ber om støtte til undersøkelser om livskvalitet også på kommune og regionnivå?

- Ja, svarer Stoknes og viser til at Danmark - uten at det har kostet det offisielle store beløp - har fått til en nettbasert datainnhenting som gjør at man både kan si noe om livskvaliteten til folk i ulike regioner og til kreftpasienter, pensjonister og andre.

- Da kan man enkelt gå inn og få

HALLINGDAL

Hallingdal har etablert eit eige prosjekt

Samarbeidspartar:

HALLINGDAL

«Det er folka som teller»

Ei interkommunal satsing som skal synleggjera og oppnå gevinstar for regionen, ved å vektlegge livskvalitet for innbyggjarar og besøkande.

Prosjektet skal:

- I samarbeid med nasjonale institusjonar gjennomføre ei befolkningsundersøking for livskvalitet, og lage ein plan for regelmessig oppfølging av livskvalitet i Hallingdal.
- I regi av Regionrådet etablere ein base for utviklingsarbeid og samordning av relevante ressursar for auka livskvalitet i Hallingdal.
- Gjennom arbeidet skal Hallingdal styrke sitt omdømme som ein region som set folk fyrst.

HALLINGDAL

— DET ER —

FOLKA

— SOM TELLER —

HALLINGDAL

Livskvalitet

Anbefalinger for et bedre målesystem

Ragnhild Bang Nes, Thomas Hansen og Anders Barstad

Med sentrale bidrag fra
Joar Vittersø, Erik Carlquist og Espen Røysamb

Rapport

IS-2727

Hovedliste subjektiv livskvalitet: C. Eudaimonisk livskvalitet (forts.)

C7-C20. WEMWBS

Nedenfor finner du en del utsagn om følelser og tanker. Vennligst kryss av for det som best beskriver din opplevelse for hvert utsagn de siste 2 ukene.

	Ikke i det hele tatt	Sjelden	En del av tiden	Ofte	Hele tiden
Jeg har vært optimistisk med hensyn til fremtiden *	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har følt meg nyttig *	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har følt meg avslappet *	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har følt interesse for andre mennesker	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har hatt overskudd	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har håndtert problemer godt *	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har tenkt klart *	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har vært fornøyd med meg selv	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har følt nærhet til andre mennesker *	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har følt meg selvsikker	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har vært i stand til å ta egne avgjørelser *	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har følt meg elsket	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har vært interessert i nye ting	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har vært i godt humør	☐	☐	☐	☐	☐

* 7-ledds kortversjon

HALLINGDAL

Minimumsliste objektiv livskvalitet og levekår (forts.)

Økonomi:

M7. Hvis enpersonshusholdning: Tenk på din samlede inntekt. Dersom du bor sammen med andre, tenk på den samlede inntekten til alle i husholdningen.

Hvor lett eller vanskelig er det for deg/dere å få pengene til å strekke til i det daglige, med denne inntekten? 1. Svært vanskelig, 2. Vanskelig, 3. Forholdsvis vanskelig, 4. Forholdsvis lett, 5. Lett, 6. Svært lett, 7. Vet ikke

Natur og nærmiljø:

M8-M9. Så følger to spørsmål om stedet du bor på.

1. I hvilken grad føler du at du hører til på stedet der du bor? Svar på en skala fra 0 til 10, der 0 vil si at du ikke føler tilhørighet overhodet, og 10 at du føler en sterk grad av tilhørighet.
2. Alt i alt, hvor trygg føler du deg når du er ute og går i nærmiljøet? Svar på en skala fra 0 til 10, der 0 vil si at du ikke er trygg i det hele tatt og 10 at du er svært trygg.

Nina Berg, Frode Berglund og Karianne Lund

Evaluering og testing av spørreundersøkelse om livskvalitet

Kvifor vil Hallingdal måle livskvalitet?

Hovudmål: å implementere og evaluere eit nytt heilskapleg målesystem for livskvalitet for innovativ kommunal og regional utvikling.

Tiltaket søker å bidra til innovasjon i alle ledd av kommunal verksemd. Målesystemet er utvikla for å få nyansert kunnskap om livskvalitet i befolkninga og som eit styringsverktøy for kommunane.

Implementering av målesystemet utgjer ein innovasjon både i norsk og internasjonal samanheng og vil bidra til utvikling av heilt ny («den neste») praksis.

Hallingdal vil kunne bli den som fyrst innfører livskvalitetsindikatorar som sentralt kunnskapsgrunnlag og styringsverktøy i Norge.

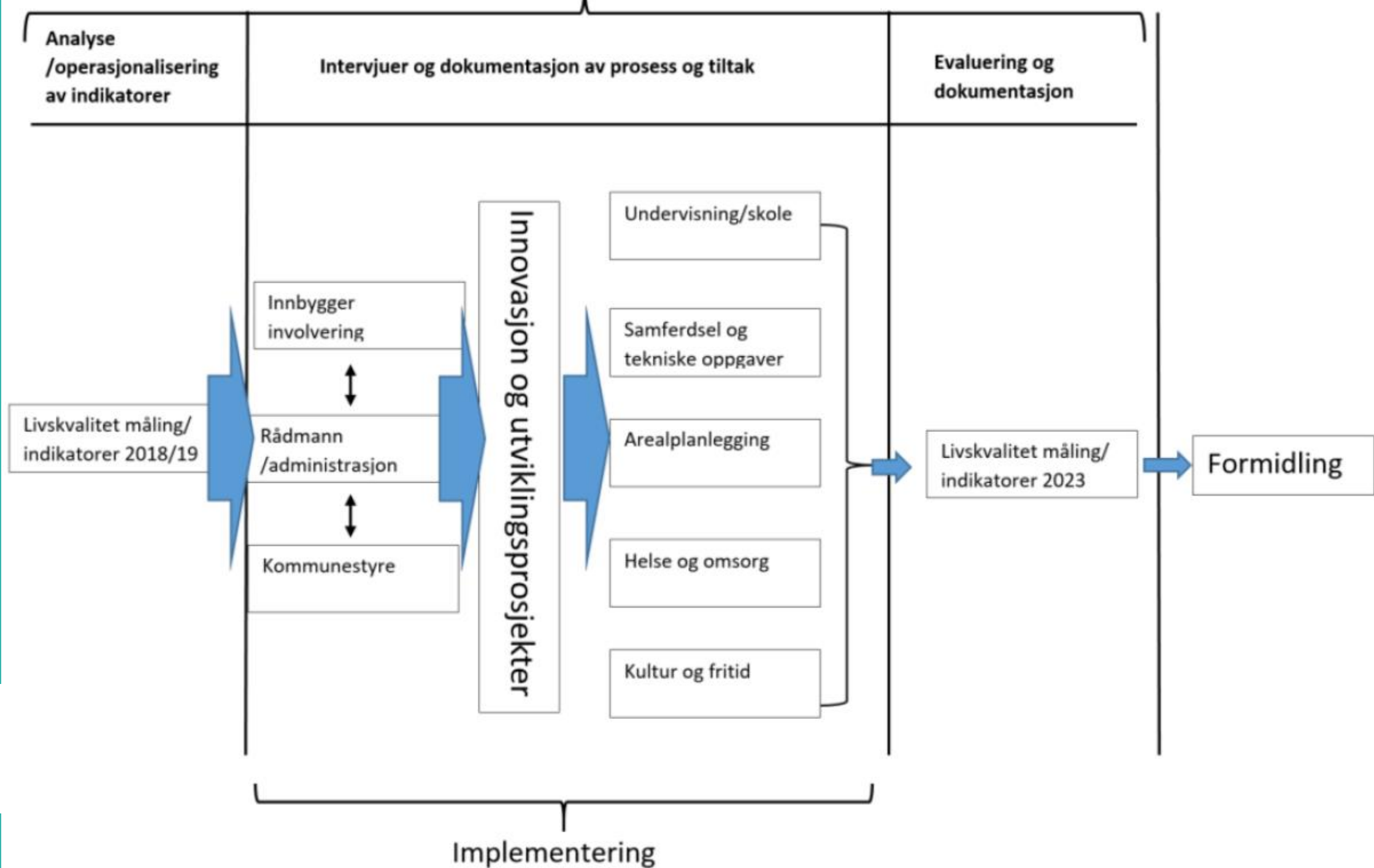
HALLINGDAL

Verdiskapning

Verdiskapning i dette prosjektet vil vera langs fleire aksar. Prosjektet har som overordna mål å fremme god livskvalitet og helse, det skal bidra til vekstskapning og omdømmebygging i kommune/region, samt til nye metodar for tverrfagleg organisering og samarbeid

HALLINGDAL

HALLINGDAL

